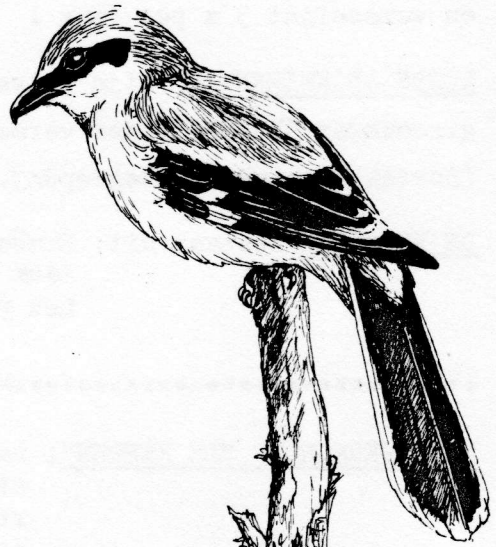


EIGENDOM VAN:
VOGELWERKGROEP
'DE KEMPEN'
Tel. Archiefbeheerder: 04977-5862



de **blauwe klauwier**

JAARGANG 11 NR.1

PERIODIEK VAN VOGELWERKGROEP DE KEMPEN

DE BLAUWE KLAUWIER is een uitgave van "VOGELWERKGROEP DE KEMPEN",
en verschijnt 5 x per jaar !

LOSSE ABONNEMENTEN zijn te verkrijgen door storting van f 20,00 op
gironummer 5552526 onder vermelding van "abonnement Blauwe Klauwier".
(portokosten zijn inbegrepen). G. Sanders, J.Goossensstr. 33 Hoogeloon.

DE REDACTIE bestaat uit; Ernest van Asseldonk Heleen Cornelissen
Jack Bos Jan Wouters
Lex Peeters (redactiecoördinator): Marialaan 26
5541 cd REUSEL.

VOGELWERKGROEP "DE KEMPEN"; beoogt hoofdzakelijk bezig te zijn met vogel-
studie en natuureducatie, in het algemeen ge-
richt op de Kempen. Dit ten einde vogels te be-
schermen en de kennis op het ornithologisch
vlak te vergroten. Bovendien om de belangrijk-
ste vogelgebieden te kunnen beschermen en even-
tueel te beheren. Hiernaast kunnen andere acti-
viteiten plaats vinden, indien die leiden tot
algemene natuur-bescherming, natuurbeheer, na-
tuur studie en natuureducatie.

LIDMAATSCHAP is te verkrijgen door storting van f 40,-- (studenten) of
f 50,-- op gironummer 5552526, onder vermelding "lidmaatschap Vogelwerk-
groep". Door f 19,-- extra over te maken wordt automatisch een abonnement
op "Het Vogeljaar" verkregen! (Een abonnement op de "Blauwe Klauwier" is
in het lidmaatschapsgeld inbegrepen).

HET BESTUUR

Maarten Manders (voorzitter) Willem Veenhuizen (biol. secretaris)
Lex Peeters (biol. secretaris) Geert Sanders (penningmeester)
Marco Bakermans (algemeen lid) Jack Bos (algemeen lid)
Bob van de Wijk (algemeen lid)
Renée Loos (secretaris); tevens contactadres; Lensheuvel 37,
5541 BA REUSEL, 04976-3049.

KOMMISSIES; + contactpersonen.

- Commissie Beheerswerkzaamheden; Pieter Wouters; Lensheuvel 37, 5541 ba REUSEL.
tel; 04976-3049.
- Commissie Tentoonstellingen; Renee Loos; Lensheuvel 37, 5541 ba REUSEL.
tel; 04976-3049.
- Commissie Waarnemingenverwerking; Lex Peeters; Marialaan 26, 5541 cd REUSEL.
tel; 04976-2271.

DIA-ARCHIEF; Wim de Kroon; Kuikseindse weg 6, 5091 td MIDDELBEERS.
tel; 04244-2329.

NIETS UIT DE BLAUWE KLAUWIER MAG WORDEN OVERGENOMEN, ZONDER VOORAF VERKREGEN
SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE !

PIETER SPRAK MET RENÉE LOOS

Na het ontbreken van deze rubriek in 't lustrumnummer komt hij dan terug met een primeur ('t lijkt wel de privé). Een interview met het eerste vrouwelijke bestuurslid van onze werkgroep, voor mij op dit moment de meest geschikte persoon voor deze 'ondervraging'. Renee, iets meer dan twintig lentes op onze groene aardkluit, aanschouwde het levenslicht in Veldhoven. Na enkele jaren verhuisde de familie naar Waalre waar nog steeds het ouderlijk huis is. Voor Renee geldt dit niet meer, zij werd aangelokt door de baltsroep van een reuselse vogelaar. Alwaar ze nu hun territorium hebben. De ouders van Renee brachten haar de voorliefde voor de natuur bij, niet speciaal vogels, maar eerder liefde voor alles van onze grote moeder.

Ze werd lid van de ACJN en vond hier vooral haar thuis bij de planten werkgroep. (Haar motto van die tijd was: 'die vliegen tenminste niet weg')

In de plaatselijke ACJN-afd 'De Tongel' heeft Renée allerlei functies vervuld, tot voorzitter toe.

Door haar studie aan de pedagogische academie te Eindhoven werd de voorliefde voor de ACJN wat minder en trok ze wat meer naar de VWG. Binnen onze werkgroep is Renée vooral actief in de tentoonstellingscommissie en als secretaris.

Naast haar beroep als juffrouw aan de lagere school in H^e Mierde heeft Renée nog erg veel hobby's. Aan de meesten komt ze niet echt toe, maar breien is wel haar grootste hobby. Ook is Renée sportief bezig. Ze doet aan volleybal bij dames-3 in Reusel.

Op de klassieke vraag hoe ze over onze werkgroep denkt antwoordt ze kort; ' We zijn een leuke, gemëlleerde groep bij elkaar! '

Pieter Wouters.

NESTKASTEN KONINGSHOF

-DE RESULTATEN VAN 1984-

DOOR: JAN WOUTERS.

Bij de schoonmaak op 17 maart bleek er op het achterste stuk van Koningshof weer flink gekapt te zijn, waardoor ook enkele nestkasten waren verdwenen. Daarmee zakte het totaal aantal kasten tot 103, een dieptepunt in zeker 7 jaar. Bij de komende voorjaars schoonmaak zullen er daarom weer wat nieuwe moeten worden opgehangen. (Dit is ondertussen al gebeurd.)

De bosuil had tijdens de schoonmaak alweer 3 eieren zodat we die kast verder met rust moesten laten.

Verder hebben we drie controles gehouden: op de avonden van 9 en 30 mei en 20 juni 1984. De resultaten van de controles staan in tabel 1. Daarin zijn de broedsels van 9 en 30 mei als eerste en die van 20 juni als tweede broedsel beschouwd.

TABEL 1: Totale resultaten van de nestkastencontroles op Koningshof te Veldhoven in 1984

SOORT	1e BROEDSEL	2e BROEDSEL	TOTAAL
Koolmees	50	15	65
Pimpelmees	14	-	14
Bonte Vliegenvanger	4	-	4
Holenduif	1	2	3
Zwarte Mees	1	1	2
Bosuil	1	-	1
Ringmus	1	-	1
Spreeuw	1	-	1
	totaal aantal broedsels		97
	nest van Bekhoorn		4
	nest in aanbouw		2
	niet gebruikte kasten		21
			<u>118</u>
	twee keer gebruikte kasten		15
	totaal aantal kasten		- 103

Eigenlijk zijn de resultaten bijna hetzelfde als van 1983: Koolmees ietsje meer, Pimpelmees ietsje minder, Bonte Vliegenvanger hetzelfde, Kauw niet, Spreeuw en Ringmus wel, Gekraagde Roodstaart weer niet. De (Kool-)mezenstand is dus vrij constant gebleven en lijkt inderdaad aan zijn top te zitten. Mogelijk dat na de strenge winter van 1985 de stand iets lager zal zijn. Natuurlijk moeten we in het oog houden dat niet al deze broedsels succesvol zijn. Zo konden we van zeker 7 Koolmezenbroedsels vaststellen dat ze verlaten werden zonder duidelijke oorzaak. De aantallen in de tabel betreffen dus broedpogingen.

Bij de tweede controle werd in een van de kastjes een geringe Koolmees aangetroffen op jongen. Door de vogel uit het kastje te pakken kon de ring worden afgelezen. Hij (zij) was op 28 sept 1983 in Oisterwijk geringd als eerste kalenderjaar vrouwtje.

Op Koningshof heb ik geringd de nestjongen van Bonte Vliegenvanger, Zwarte Mees en Bosuil. Van deze laatste konden de 3 jongen op 27 april worden geringd nadat Wim van de Voort met ware doodsverachting in de nestboom was geklommen, ondertussen fanatiek aangevallen door een van de oude uilen. Bij de latere controles hebben we de uitgevlogen jongen nog waargenomen, zodat we van een geslaagd broedsel kunnen spreken.

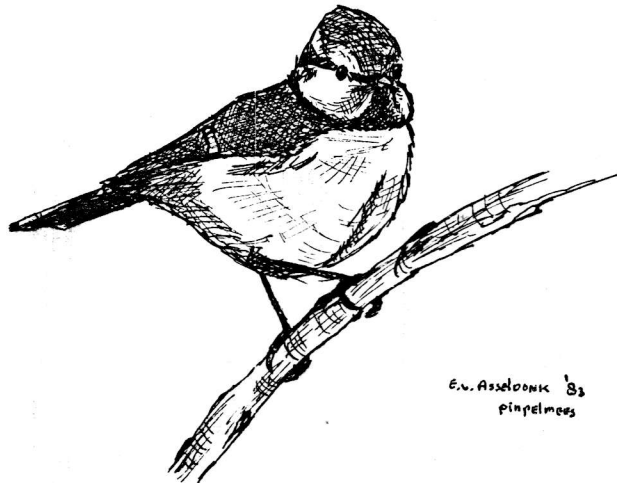
Het blijkt dat de jongen ook waargenomen konden worden toen ze nog in de nestkast zaten. Op 1 mei werd ik opgebeld door een zekere mevrouw Looman uit Amersfoort, die met Pasen op Koningshof had gelogeed. Na veel informeren was ze achter mijn telefoonnummer gekomen en ze vroeg zich af wat voor uilen ze daar gezien had in de nestkast. Hoewel ze niet goed ter been was, ging ze het liefst wandelen in het stille stuk, zeker toen ze de jonge uilen had ontdekt. Ook had ze al Bonte vliegenvangers waargenomen.

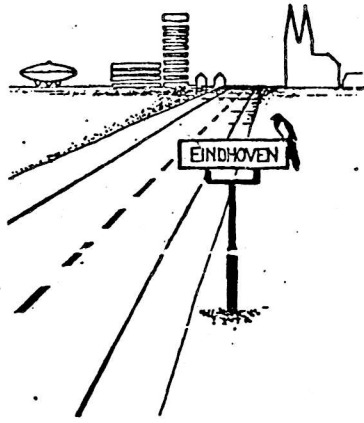
Dan nog iets over het voedsel van de Bosuil. In de buurt van de nestkast vondenwe zeker drie koppen van Eksters, waarschijnlijk gesneld door de familie Bosuil. In de nestkast lagen ook vleugels van Holenduiven, mogelijk worden die geconsumeerd als ze op zoek zijn naar een goede nestgelegenheid en nietsvermoedend bij een Bosuil binnenstappen. Voor 1985 moeten we maar weer afwachten of de uilen de winter zijn doorgekomen. Voedselgebrek lijkt er voor hen niet te hoeven zijn.

Heb je ook zin om eens mee te gaan schoonmaken of controleren dan ben je van harte welkom. De data en tijden van controles zullen op vergaderingen en misschien in de uitnodigingen worden meegedeeld.

Literatuur: De Blauwe Klauwier jrg.10 no.1 blz.18-19 (1984)

Jan Wouters
nestkastcoördinator.





inventarisatie stadsvogels "EINDHOVEN"

WILLEM
VEENHUIZEN

HUISZWALUW (delichon urbica) IN DE STAD EINDHOVEN 1984.

Een jaarlijks terugkerend gebeuren is het tellen van de bewoonde Huiszwaluwnesten in de bebouwde kom van Eindhoven.

De telling geschiedde op 26 juli, 2 en 8 augustus.

Resultaten van de afgelopen drie jaren.

	1982	1983	1984	
TONGELRE	9	8	-	} nieuw: Erettenstr. 1
STRATUM	9	8	(8) 13	
GESTEL (Bennekel)	4	5	1	5
GESTEL (Hagenkamp)	10	11	2	
STRIJP	37	22	14	
WOENSELSE WATERMOLEN	17	16	20	-Geteld Jack Bos
WOENSEL (Rapenland)	6	9	5	
WOENSEL (Vlokhoven)	2	5	2	
WOENSEL (W.heide)	34	25	24	
WOENSEL (Heesterakker)	6	4	4	-Geteld Guus Nas
WOENSEL (Mensfort)	niet ontdekt	8	4	
WOENSEL (Oude Gracht)	6	8	4	
	140	129	(88) 93	= 2,3/100 ha. (± 3800 ha.) n=88
	7,9%	31,8%		— procentuele afname per jaar

Opmerkingen per wijk/stadsdeel.

TONGELRE

In het gehele seizoen hier geen huiszwaluw gezien.
Waarschijnlijk niet aanwezig als gevolg van renovatie.
In Paul Krügerlaan geen oorzaak aan te wijzen.

STRATUM

Nieuwe vindplaats, Erettenstraat (1), Gerlach straat (4), hier meerdere oude nesten c.q. resten van nesten zichtbaar.

Deze niet meegeteld, is de populatie aldaar gelijk gebleven.

GESTEL (Bennekel)

Afname.

GESTEL (Hagenkamp)

Afname; Deze grote afname kwam tot stand dankzij de bewoners aan de Wenzelweg. Deze hadden namelijk langs de daklijsten glinsterende papierstrips hangen om de zwaluwen het nestelen te beletten. Wat een stadse mentaliteit!

STRIJP

Afname, Scheltemaweg (6) in 1984, (12) in 1983, (14) in 1982.

WOENSELSE WATERMOLEN

Toename. Er zouden veel meer zwaluwen tot succesvolle broedsels komen als de bewoners de broedende vogels met rust laten (med. J. Bos).

WOENSEL (Rapenland)

Afname

WOENSEL (Vlokhoven)

Afname

WOENSEL (W.Heida)

Stabiel.

WOENSEL (Heesterakker)

Stabiel.

WOENSEL (Mensfort)

Afname

WOENSEL (Oude Gracht)

Afname

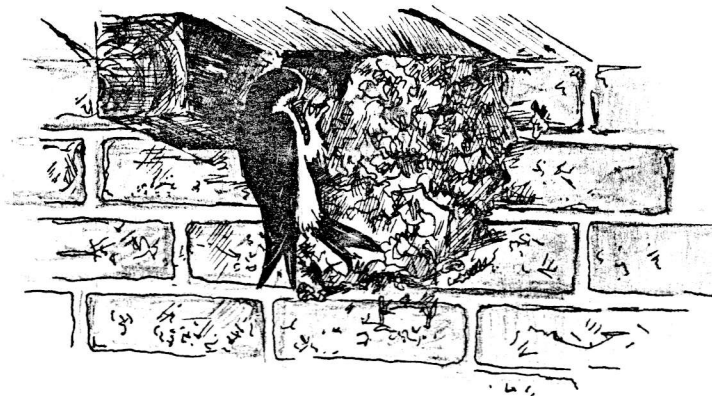
Oorzaken van afname: het blijft bij vermoedens.

De afname van bijna 32% ten opzichte van vorig jaar is vrij groot. Het broedseizoen voor de huiszwaluw was dit jaar t.g.v. vele regenval en het lange koude voorjaar ^{niet} optimaal te noemen.

Een toch wel belangrijk lokale afname is het doelbewust verwijderen van de nesten door de betreffende bewoners, het argument lawaai, vervuiling als gevolg van uitwerpselen en het aantrekken van insecten in het nest na de broedtijd zijn de voornaamste grieven. Het nest wordt vaak vernietigt als het al bijna afgebouwd is, als gevolg van een dan afnemende bouwdrift komen beide zwaluwen niet meer aan een vervolg bouwsel toe, vooral omdat bij het vrouwtje de eilegdwang dan groter is.

BELANGRIJK

- Onderzoek in de overwinteringsgebieden is een noodzaak.
- Vervolgtellingen, gedegen studie, voorlichting en actie naar het publiek en het allerd zijn op de milieumomstandigheden blijft onze aandacht vragen!



VOGELVARIA

LEX PEETERS

WINTERWAARNEMING VAN EEN KWAK.

Op 30-12-'84 was ik onderweg voor de "Stadvogelinventarisatie in "mijn" wijk. Ik was ongeveer aan de rand van de bebouwing, c.a. 200 meter van de visvijver van de wijk Hanevoet. In een Berkenboom tegen de gevel van een huis - op een hoogte van c.a. 4 meter - zat een Kwak op één poot een beetje slaperig voor zich uit te kijken. Het was naar mijn mening een onvolwassen, derde jaars exemplaar, zonder hoofdpluimen en met nog fletse kleuren. Van de vogel werden redelijk goede dia's gemaakt.

Later op de middag, toen ik op de plaats van waarneming opnieuw langs kwam, was de Kwak verdwenen.

Het betreft een zeer bijzondere waarneming. Niet alleen omdat deze vogelsoort zelden binnen ons werkgebied wordt waargenomen - Uit de laatste 10 jaar kennen we gegevens met betrekking tot 1 exemplaar bij de Beekloop ter hoogte van de Pastoorsweyer in Bergeyk, en van een mogelijke Kwak bij het Goorven -, maar ook omdat de Kwak in Nederland een Zomervogel is.

Henk Munsters.

ERVARING MET BLAUWE KIEKENDIEF CONTRA KLAPEKSTER.

Op 27-01-'85 was ik aan het wandelen op de Strabrechtse heide, in de buurt van de Hubertusbossen. In een dode boom ontdekte ik een Klapekster.

Wat later zag ik op enige afstand een Stootvogel op deze Klapekster afkomen.

Het bleek een mannetje Blauwe Kiekendief te zijn. Het was prachtig om dit gebeuren te aanschouwen; De Klapekster zag het gevaar naderen en verdween meteen in het struikgewas. De Blauwe Kiekendief vervolgde zonder succes zijn weg.....

Henk Munsters.

LAATSTE OPROEP MET BETREKKING TOT KRUISBEKKEN.

Ik had de hoop al opgegeven. Ik verwachtte geen respons meer op mijn, tot in de treuren herhaalde, oproep, terwijl ik wist dat er nog vele waarnemingen van Kruisbekken binnen de gelederen van onze V.W.G. rondslingerden. En toch ga ik hier als een oude goedzak opnieuw zeuren. Aanleiding is een brief van Rob Bijlsma. Rob is druk bezig met het verzamelen van broedgegevens van 1984 uit geheel Nederland. De Kruisbek broedde na de invasie van 1983 zoals verwacht in zeer groot aantal in het Midden van ons land. Het meest bijzondere was echter dat de vogels veel later dan normaal met broeden begonnen. Dit had zeer negatieve gevolgen voor het broedsucces, omdat de vogels pas jongen hadden toen een groot deel van het Dennen-zaad reeds gevallen was.

Stuur zo snel mogelijk alle waarnemingen uit 1983 en 1984 naar ondergetekende en omschrijf mogelijke broedgevallen zo gedetailleerd mogelijk. Laatste kans.....

Lex. (Marialaan 26, 5541 cd REUSEL).

GEGEVENS OVER STRENGE WINTER GEVRAAGD.

Afgelopen strenge winter zal aan niemands aandacht ontgaan zijn!
De grote vraag is nu welke invloed hadden de extreme weersomstandigheden op de vogels die gewoonlijk in de Kempen overwinteren? En is de invloed merkbaar aan de populatiegrootte van enkele vogelsoorten, aanstaand broedseizoen?

Alle gegevens zijn van harte welkom. Net zoals na de strenge winter van '78/'79 zal een zeer uitgebreid artikel in de Blauwe Klauwier verschijnen.

Wie had de laatste IJSVOGEL?

Lex Peeters, Marialaan 26, 5541 REUSEL.

EN WAAR BLIJVEN DE



- WAARNEMINGEN ?

SCHIERMONNIKOOG IN DE GREEP VAN DE STRENGE WINTER.

- Veel vogels slachtoffer -

Bij aankomst in de haven van Lauwersoog is het voor het eerst mogelijk vanuit de bus de Waddenzee te zien. Daarvoor belemmerde de dijk het uitzicht. Het is 16-02-'85. De Waddenzee ligt bijna totaal dicht met over elkaar schuivende blokken en schotsen ijs, die plaatselijk tegen de dijk omhoog kruien tot metershoge bergen! Het is een indrukwekkend gezicht, zeker wanneer de zon wat later op het punt staat om achter de horizon te verdwijnen en haar laatste zwakke stralen over de enorme, chaotische, witte vlakte straalt. Op de boot krijgen we de indruk op een ijsbreker door Nova Zembla te varen. Langzaam wordt het witte pakket uiteen gescheurd, maar achter ons drijft de geul meteen weer dicht met dikke platen ijs. Een half uur later dan gewoonlijk komen we op de pier van Schiermonnikoog aan.....

Zoals te verwachten was, heerste op het eiland een serene rust. Weinig mensen, weinig vogels.

Toeristen waren er nauwelijks. Het was 's avonds discotheek "Tox" en halverwege de week de "Elf-steden- epidemie," die wat leven in de brouwerij brachten.

De meeste vogels waren geweken voor de strenge winter. De Waddenzee was vrijwel geheel ongeschikt geworden als fourage-gebied voor wadvogels. Ganzen ontbraken vrijwel geheel. Alleen een groep van c.a. 250 Rotganzen fourageerden regelmatig op de weilanden.

Maar ook de Noordzee was voor een deel bedekt met brokken ijs. En op het strand lag over de volledige lengte van de kust een indrukwekkende ijs-dijk.

De meeste voor Schiermonnikoog kenmerkende vogelsoorten waren wel aanwezig, maar in beduidend kleiner aantal dan normaal. Opvallend was eigenlijk alleen het grote aantal Blauwe Kiekendieven. In totaal 10 - 15 exemplaren, waarvan het grootste deel zich ophield in de omgeving van "Willemsduin".

Maar de strenge winter uitte zich ook nog op een andere wijze!

Over de vloedlijn lag het rondom het volledige eiland bezaaid met dode vogels. Zeekoeten en diverse Meeuwen-soorten vertoonden dikwijls sporen van stookolie, maar de overige soorten misten in veel gevallen een hap uit vleugel of staart. De meest voor de hand liggende verklaring daarvoor is natuurlijk, dat de vogels vastgevroren hadden gezeten. Ook van andere delen van de Nederlandse kust bereikte mij dit soort vondsten!

Op één dag, nl. 17-02, werd systematisch gezocht. Deze gegevens zijn te vinden in de eerste twee kolommen van onderstaande tabel. De andere twee kolommen hebben betrekking op incidentele vondsten, die in de loop van het één week-durende verblijf werden gedaan. Niet 1 van de vogels was overigens geringd!

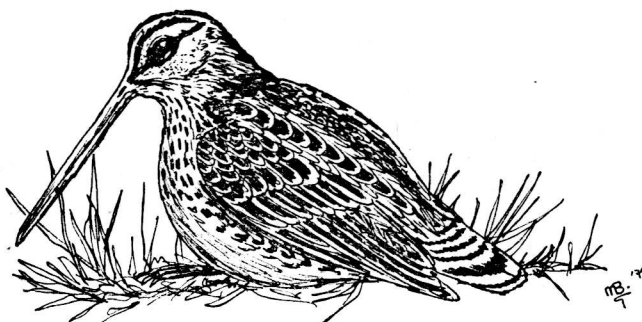
Lex.

	Soort;	tussen paal 1 en 2;	tussen paal 2 en 3;	Overig Noordzee;	Overig Waddenzee;	TOTAAL;
1	Fuut	1	1	1	-	3
2	Roodhalsfuut	-	1	-	-	1
3	Rotgans	1	-	-	2	3
4	Knobbelzwaan	1	-	-	-	1
5	Bergeend	12	7	3	3	25
6	Eidereend	7	12	7	6	32
7	Zwarte Zeeëend	1	-	3	1	5
8	Middelste Zaagbek	1	-	2	-	3
9	Grote Zaagbek	-	1	-	-	1
10	Meerkoet	3	6	1	1	11
11	Wulp	3	3	-	-	6
12	Kleine Strandloper	1	-	1	-	2
13	Bonte Strandloper	1	1	-	-	2
14	Scholekster	11	5	7	8	31
15	Tureluur	2	-	1	-	3
16	Stormmeeuw	3	1	2	-	6
17	Zilvermeeuw	2	4	4	3	13
18	Kokmeeuw	1	-	1	2	4
19	Zeekoet*	2	4	9	1	16
20	Toppereend	1	1	-	-	2
21	Houtsnip	1	-	-	-	1
22	Sneeuwgors	1	-	-	-	1
23	Brilduiker	-	-	1	1	2
24	Kleine Mantelmeeuw	-	-	-	1	1
25	Pijlstaart	-	-	-	2	2
26	Wilde Eend	-	1	1	-	2
27	Kuifeend	-	-	1	-	1
28	Ekster	-	-	-	1	1

* Onder de Zeekoeten bevonden zich 2 "Gebilde" exemplaren.

N.B. 1; Terwijl ik typte kwam ik erachter dat de soorten niet in volgorde in de tabel stonden. Sorry.

N.B. 2; Dit artikel is opgedragen aan Henk Hendriks.



Bijzondere nestplaatskeuze van Huiszwaluw - Willem Veenhuizen -
 (Delichon urbica) in de Brabantse Kempen.

Enige jaren geleden werd mij verteld dat er Huiszwaluwen zouden nestelen in lantaarnpalen in de buurt van Weebosch en Luyksgestel (N.Br.).

Op 18 augustus togen Jack Bos en ik naar de bewuste plek, en ja hoor, in Weebosch zaten in totaal 14 nesten in de kap van de lichtmast, terwijl er in Luyksgestel 3 bezette nesten waren.

Onderstaand een overzicht.

<u>WEEBOSCH</u>		
St. Gerardusweg:	lichtmastnr.	aantal nesten per kap
	1	1
	2	3
	3	2
	4	1
		totaal 7 succesvolle broedsels
Witrijtseweg:	1	1
	2	2
	3	2
	4	1
	5	1
		totaal 7 succesvolle broedsels
<u>LUYKSGESTEL</u>		
Hoogeind	1	3 succesvolle broedsels

De lichtmasten zijn allen ongeveer 4 meter hoog en van hetzelfde type.

De lampekamp is min of meer rechthoekig en wit van kleur, en bestaat uit emailleachtig materiaal.

De lichtmasten staan niet op een bepaalde windexpositie.

Volgens een bewoner uit de straat zijn de "lampekappen-zwaluwen" al zeker 3 à 4 jaar aanwezig.

Uit het overzicht blijkt dat er 1 tot zelfs 3 nesten per lampekap aanwezig zijn.

Bijna alle nesten zaten in de hoeken van de kap (zie foto), doch één zwaluwpaar had het nest tussen de T.L. lamp en de kap gebouwd.

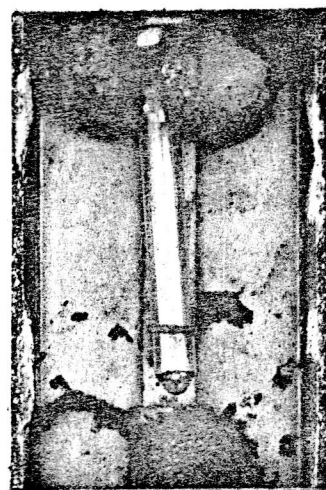
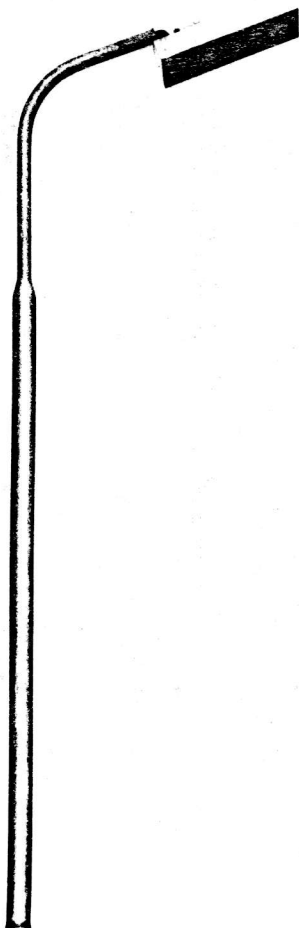
In de direkte omgeving zijn ook Huiszwaluwen die "gewoon" hun nest tegen de daklijst hebben gebouwd. Waarom zijn de zwaluwen eigenlijk in de lampen gaan nestelen, terwijl er in de direkte omgeving toch genoeg geschikte daklijsten aanwezig zijn? (Verstoring van de mens?, hoge lichtintensiteit rondom het nest waardoor meer insecten voor voedsel worden aangetrokken?).

Het is interessant om eens te kijken of het licht van de lamp van invloed is op het broedsukses, in samenspel met hun gedrag.

Ook in andere dorpen en steden in het zuidoosten van de Kempen staan dezelfde lichtmasten, doch geen Huiszwaluwen hierin aanwezig.

In de literatuur ben ik twee meldingen tegengekomen van broedende Huiszwaluwen in lampekappen van lichtmasten nl.: 1. in een plaats in Griekenland nestelen 1 tot 2 paar in lichtmastkappen (Lensch 1976)*
2. in Prerow/Darro nestelen Huiszwaluwen in kwik-hogedrukklampen (Stremke)*

* Uit: Menzel H. 1984 - 'Die Mehlschwalbe', Die Neue Brehm Bücherei.



DE HUISZWALUW IN DE STAD BREDA - 1984 -

Na zoveel Huiszwaluw-informatie in deze Blauwe Klauwier mag het volgende niet achterwege blijven.

Wederom is het jaarlijkse tellen van de bewoonde Huiszwaluwnesten in Breda geschiedt.

Evenals vorig jaren moesten Ad Nuyten en ondergetekende constateren dat weer minder succesvolle broedgevallen plaats vonden.

Overzicht van de populaties, de afgelopen vier jaren;

Plaats;	1981	1982	1983	1984	Procentuele afname t.o.v. 1983:
Hoge Vugt	91	80	44	21	52,3
Ypelaar	29	17	14	8	42,9
Boeimeer	12	2	-	-	-
Kazerneterrein	41	41	45	28	37,8
	173	140	103	57	(= 2,6 / 100 ha.)
Procentuele afname;	19,1	26,4	44,7		

Als deze afname-tendens zich in dezelfde orde van grootte doorzet, dan heeft Breda in 1985 of 1986 een belangrijke broedvogelsoort minder.

Willem Veenhuizen.

Vinken en carnaval

Dat lijkt een rare combinatie, wat hebben die nou met elkaar te maken. Dat zit zo: in 1984 werden mij 2 gevallen bekend van Vinken die in hun nest confetti hadden verwerkt. Die confetti had al ongeveer een maand op de grond gelegen langs de straten waar de carnavalsoptocht door was gekomen. Het eerste nest zat in een boom langs de Marialaan in Reusel en werd gebouwd toen de boom, een haagbeuk, nog kaal was. De verbleekte confetti die in grote hoeveelheden in de buitenkant van het nest was verwerkt zorgde niet direkt voor camouflaage. Toch is het broedsel waarschijnlijk voorspoedig uitgevlogen.

het tweede nest zat in een struik achter een huis aan de Beukenlaan in Reusel. Dit nest werd niet helemaal afgebouwd maar ook hier was weer veel confetti gebruikt. Van dit nest heb ik nog een dia gemaakt. In dit tweede geval blijkt de duidelijke voorkeur voor confetti omdat die op straat gehaald moest worden.

Van Merels is het wel algemeen bekend dat ze allerlei materiaal zoals papier en plastic in hun nest verwerken maar van Vinken niet dat ze zo carnavalesk zijn. Volgens Elseviers Broedvogelgids versiert de Vink het nest met korstmos en schorsschilfers. De confetti werd blijkbaar als vervanging hiervoor gebruikt.

In: De eieren en nesten van onze vogels van Van Nes wordt vermeld dat er soms papier of touw in het nest wordt verwerkt. Dus helemaal onverwacht is het confettigebruik niet, hoewel ook Van Nes zegt dat de buitenkant met korstmos wordt gecamoufleerd.

Komt dit alleen in Reusel voor of heeft iemand het ook elders waargenomen? Dit jaar zal het in Reusel niet gebeuren dat is zeker. Dat ligt niet aan de Vinken, maar er was geen optocht.

Jan Wouters.

DIE NEUE BREHM BÜCHEREI, KATALOG 1985.

Evenals vorig jaar een overzicht van alle boekwerkjes van deze uitgeverij op ornithologisch gebied!

- Geheimnisse des Vogelzuges	111 pp.	11,70 DM.
- Die ausgestorbenen Vögel der Welt	216 pp.	21,00 DM.
- Vogelfang und Vogelberingung Teil 1	169 pp.	16,70 DM.
- Vogelfang und Vogelberingung Teil 2	184 pp.	15,40 DM.
- Markierungsmethoden für Vögel	152 pp.	17,60 DM.
- Ökologie der Wasservögel	116 pp.	15,10 DM.
- Kennzeichen und Mauser europäischer Singvögel	212 pp.	23,40 DM.
- Lerchen und Schwalben	122 pp.	17,00 DM.
- Stelzen, Pieper, Würger	172 pp.	23,60 DM.
- Die Seetaucher	96 pp.	8,60 DM.
- Pinguine	96 pp.	8,10 DM.
- Albatrosse und andere Sturmvögel	96 pp.	4,20 DM.
- Der Basstölpel	110 pp.	9,90 DM.
- Der Seidenreiher	131 pp.	6,60 DM.
- Der Graureiher	192 pp.	24,50 DM.
- Der Weissstorch	216 pp.	25,20 DM.
- Höckerschwan, Singschwan, Zwergschwan	184 pp.	13,20 DM.
- Die Reiherente	99 pp.	11,40 DM.
- Die Hausenten	112 pp.	10,50 DM.
- Die Habichte	188 pp.	26,40 DM.
- Der Rotmilan	136 pp.	17,50 DM.
- Die Sperber	144 pp.	20,80 DM.
- Der Mäusebussard	104 pp.	11,00 DM.
- Steinadler, Kaffernadler, Keilschwanzadler	220 pp.	19,40 DM.
- Die Seeadler	192 pp.	16,90 DM.
- Der Baumfalke	200 pp.	19,50 DM.
- Der Sakerfalke	159 pp.	16,60 DM.
- Der Turmfalke	104 pp.	13,20 DM.
- Das Haselhuhn	196 pp.	22,60 DM.
- Das Nackthalshuhn	91 pp.	5,00 DM.
- Die Teichralle	231 pp.	26,40 DM.
- Die Bekassine	135 pp.	18,70 DM.
- Der Rotschenkel	172 pp.	18,60 DM.
- Bruchwasserläufer und Waldwasserläufer	112 pp.	10,80 DM.
- Der Kampläufer	160 pp.	17,70 DM.
- Weissbart- und Weissflügelseeschwalbe	159 pp.	13,10 DM.
- Formentauben, Riesen-, Sport- und Trommeltauben	176 pp.	17,50 DM.
- Huhn-, Struktur- und Warzentauben	175 pp.	26,40 DM.
- Kroptauben	192 pp.	23,00 DM.
- Die Unzertrennlichen	79 pp.	10,40 DM.
- Der Uhu	120 pp.	13,30 DM.
- Der Sperlingkauz	123 pp.	13,10 DM.
- Der Waldkauz	104 pp.	12,00 DM.
- Der Bartkauz	124 pp.	18,70 DM.
- Kolibris	158 pp.	18,60 DM.
- Schwarzspecht, Grünspecht, Grauspecht	116 pp.	15,10 DM.
- Heidelerche und Haubenlerche	176 pp.	20,00 DM.
- Die Feldlerche	144 pp.	14,00 DM.
- Die Mehlschwalbe	159 pp.	18,00 DM.
- Die Schafstelze	188 pp.	23,20 DM.
- Die Bachstelze	208 pp.	22,00 DM.

- Der Wasserpieper	108 pp.	11,60 DM
- Die Würger der Nördlichen Paläarktis	196 pp.	22,00 DM
- Die Wasseramsel	136 pp.	15,40 DM
- Die Sperbergrasmücke	80 pp.	9,20 DM
- Der Weidenlaubsänger	136 pp.	15,20 DM
- Der Fitislaubsänger	184 pp.	22,50 DM
- Der Gartenrotschwanz	123 pp.	14,00 DM
- Der Hausrotschwanz	88 pp.	8,50 DM
- Das Rotkelchen	96 pp.	8,50 DM
- Die Wacholderdrossel	224 pp.	24,20 DM
- Die Amsel	224 pp.	24,40 DM
- Die Bartmeise	176 pp.	18,00 DM
- Der Indische Brillenvogel	120 pp.	12,70 DM
- Die Rohrammer	72 pp.	10,40 DM
- Der Grünling	74 pp.	7,40 DM
- Der Karmingimpel	124 pp.	13,20 DM
- Der Kernbeisser	108 pp.	14,00 DM
- Der Eichelhäher	120 pp.	12,00 DM
- Raben- und Nebelkrähe	116 pp.	12,50 DM

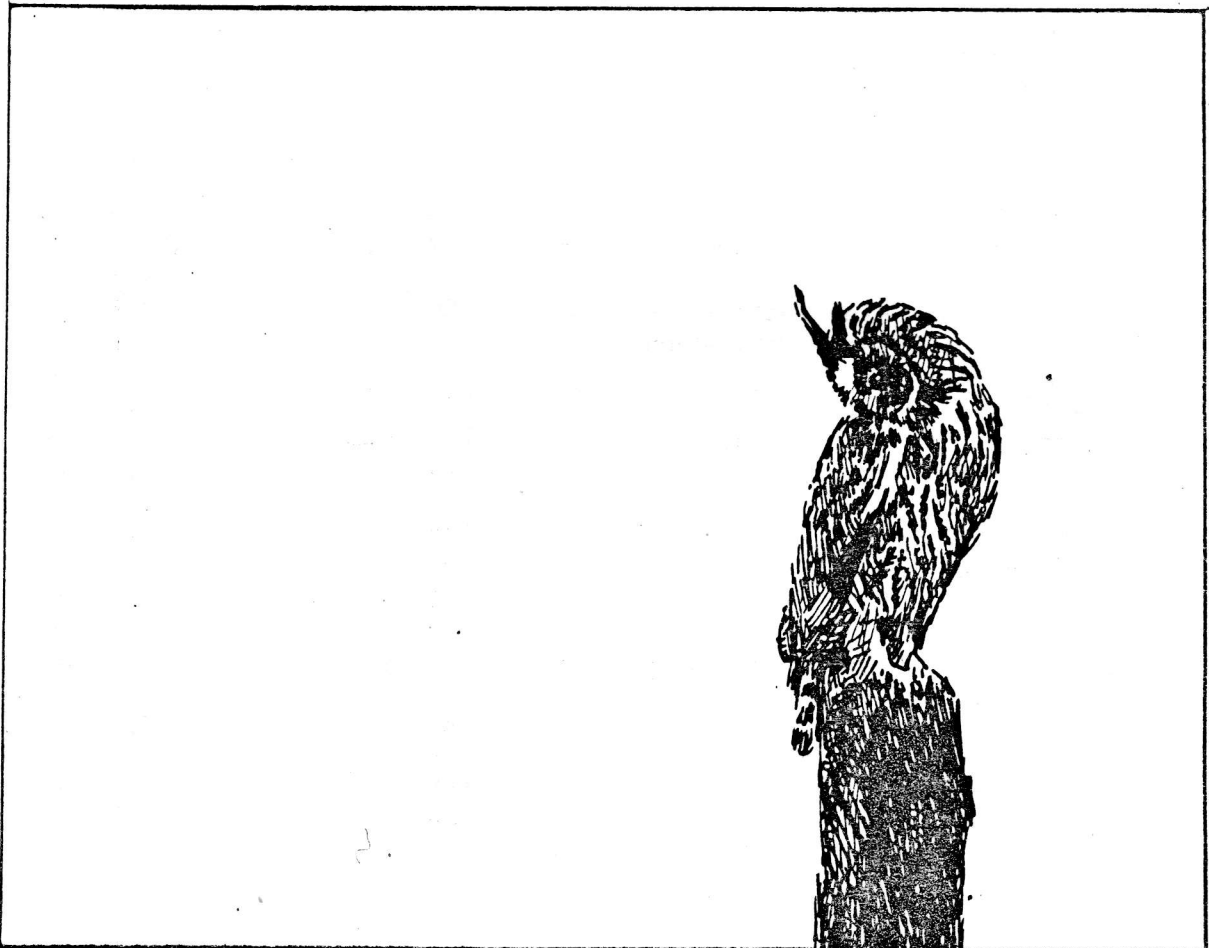
pp = bladzijden DM = Duitse Marken.

De prijsopgave is voor landen buiten Duitsland. Bekijk dus de koers van de Mark in de krant en reken om in guldens. In Duitsland zelf zijn de boekwerkjes be-
duidend goedkoper. Wil je die prijzen weten, zoek ze dan op in de catalogus die
zich in het literatuurarchief bij Marco Bakermans bevind. Raadpleeg deze Katalogus
ook wanneer je informatie wilt hebben over andere uitgaves van Die Neue Brehm-
Bücherei, bijvoorbeeld op gebied van Flora, Insekten, of Herpetologie.

Wat opvallend is bij het doornemen van de lijst, is dat veel boekjes uitverkocht
en niet herdrukt zijn (ze komen m.a.w. niet meer op de lijst voor). Het betreft
uitgerekend enkele monografiën van zeer interessante soorten!

Voor de aanschaf deze "Ornitho-literaire"-hoogstandjes kun je terecht bij Natuur &
Boek en bij "De Wielewaal" te Turnhout!

Lex.



RANSUIL

TIJDSCHRIFTEN , HOEVEEL EN WAAR ?

JACK BOS

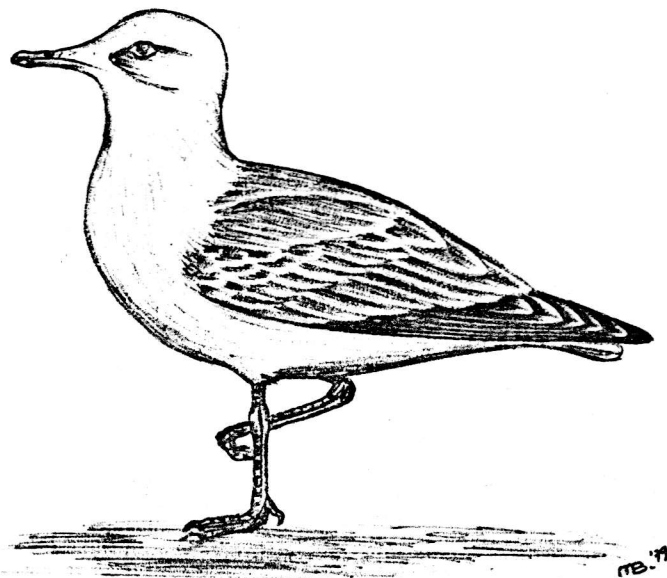
Bijna alle leden van de VWG zullen wel geabonneerd zijn op één of meer tijdschriften, waarvan de kosten variëren-afhankelijk van het karakter van het tijdschrift (wetenschappelijk of populair). Bovendien zullen enkele mensen dezelfde tijdschriften in de bus krijgen. Vaak hebben mensen ook belangstelling voor andere tijdschriften. Je kunt tenslotte niet overal een abonnement op hebben.

Nu heerst in het bestuur al een tijdje de gedachte om hier iets aan te doen. Tot nu toe zijn we op de volgende mogelijkheden gekomen :

- 1) Er wordt een koffertje aangeschaft waarin de tijdschriften van diverse mensen bewaard worden. Dit koffertje rouleert dan onder de mensen die er belangstelling voor hebben op bijeenkomsten zoals leden-, bestuurs-, redactie- en commissievergaderingen. Regelmatig maken dan nieuwe tijdschriften plaats voor oude. Een nadeel van dit systeem is, dat slechts een beperkt aantal mensen kan deelnemen omdat het koffertje anders te lang in roulatie is. Bovendien zijn de mensen een tijdlang hun tijdschrift kwijt.
- 2) Alle mensen staan voor korte tijd hun tijdschrift af, b.v. op de ledenvergadering. Dit afgeven geschiedt bij één persoon (Jack Bos of andere liefhebbers) die dan alle samenvattingen kopiëert alsmede een klein uittreksel maakt van artikelen waarvan een samenvatting ontbreekt. Hiervan wordt een lijst gemaakt, die in de Blauwe Klauwier geplaatst wordt. Het voordeel is dat alle leden de samenvattingen kunnen lezen en dat de mensen hun tijdschrift hoogstens een maand kwijt zijn. Een nadeel is dat het arbeidsintensief is, waardoor een selectie gemaakt moet worden van de meest belangrijke tijdschriften. Tevens zijn veel samenvattingen in de engelse of duitse taal geschreven.
- 3) Een kollektief abonnement. Ieder die mee wil doen betaalt een bedrag dat afhankelijk is van het aantal tijdschriften dat men wil aanschaffen.

Deze tijdschriften komen in een kast die permanent in de vergaderzaal staat. Iedereen kan de tijdschriften inzien, maar alleen donateurs mogen ze meenemen. Dit moet dan geschieden in onderling overleg, waarbij een lijst van in- en uitgaande tijdschriften ingevuld wordt. Het voordeel van dit systeem is, dat de VWG een eigen archief opbouwt. Bij indexering (vanaf het begin bijgehouden door Jack Bos of andere liefhebbers) is het direkt toegankelijk voor literatuurstudie. Een ander groot voordeel is dat het sterk kosten besparend werkt. Bij voldoende deelname zijn de kosten beperkt (enkele tientjes). Goedkope tijdschriften, zoals Het Vogeljaar, kun je dan nog voor jezelf aanschaffen.

Aan de lezers van de Blauwe Klauwier wordt gevraagd of er belangstelling is voor deze voornemens en naar welke mogelijkheid de voorkeur uitgaat. Bovendien is ieder alternatief voorstel welkom.



WAARNEMINGEN AAN DE TJIFTJAF

ERNEST VAN ASSELDONK

Ze zijn er weer, de eerste Tjiftjaffen. Al enkele weken worden ze weer waargenomen, zingend dan wel niet-zingend. Niet-zingende exemplaren kunnen problemen opleveren in verband met de kleine determinatieverschillen tussen de Tjiftjaf en de Fitis.

Deze laatste komt echter meestal later in zijn broedgebied aan (Tjiftjaffen overwinteren in het Middellandse Zeegebied, terwijl de Fitis het veel zuidelijker zoekt).

Om dit te verduidelijken, zijn in onderstaande tabel mijn eerste waarnemingen van de Tjiftjaf en de Fitis naast elkaar gezet.

Eerste waarnemingen van Tjiftjaf en Fitis.

Tjiftjaf	Fitis	verschil (dagen)	plaats
19-3-'78	-	-	Oirschotse Heide
25-3-'79	12-4-'79*	18	Best
31-3-'80	-	-	Ekkersweijs
14-3-'81	21-3-'81	7	Ekkersweijs
21-3-'82	3-4-'82	13	Ekkersweijs
19-3-'83	1-4-'83	13	Ekkersweijs
25-3-'84	8-4-'84 ⁰	14	Soerendonks-Goor
8-3-'85			Ploegstraat, Best

* Strabrechtse Heide

⁰ Kampinasche Heide

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de Fitis gemiddeld 13 dagen (n=5) later aankomt dan de Tjiftjaf. Dat dit van jaar tot jaar verschilt blijkt uit de literatuur (1,2). In 1978 een verschil van 20 dagen, in 1979 12 dagen en in 1980 11 dagen.

De eerste waarneming van de Tjiftjaf dit jaar is vroeg vergeleken met de andere waarnemingen uit de tabel. Wetende dat de Tjiftjaf de laatste jaren steeds vaker in de winter wordt waargenomen, kan hier een oorzaak van zijn. Zou het verspreidingsgebied van de Tjiftjaf, waar hij als standvogel te boek staat, n.l. het Middellandse Zeegebied (3), naar het noorden aan het verschuiven zijn? Zo stonden wij ook raar te kijken toen we deze winter geconfronteerd werden met twee fouragerende Tjiftjaffen op een besneeuwde tak! (d.d. 4-1-'85, Scheelhoek, Goeree Overflakkee). De eerste Tjiftjaffen van dit jaar gedroegen zich al ware het vliegenvangers. Vanaf een stok richting "prooi" vliegen en naar de stok terugvliegend, dit meerdere malen herhalend.

Nu is mij vorig jaar iets opgevallen wat ik ook de moeite van het vertellen waard vind. Op 31 maart van het vorig jaar was ik 's middags op de Ploegstraat, nabij Best. Het viel op dat er nogal wat Tjiftjaffen zaten, ongeveer 10. Normaal verwacht je Tjiftjaffen in de hogere regionen van de bomen, dit was toen echter niet het geval. Alle exemplaren zaten op de grond én in de buurt van water. Na een tijdje gestaan te hebben viel het op dat ze opvallend vaak gingen drinken, tevens aten ze wat. Drinkende Tjiftjaffen werden ook door Jack Bos waargenomen in het hartje van Eindhoven op het voormalig Philip-Morris terrein. Eerder op de dag zagen we dit ook langs de Dommel, tijdens een kanotocht van de Belgische grens tot aan de Venbergse Watermolen. Hier moet toch een verklaring voor zijn, mede door het feit dat zovele exemplaren hetzelfde gedrag vertoonden.

Volgens mij zijn dit exemplaren die net van de reis uit het zonnige zuiden zijn gearriveerd in Nederland. Ze proberen wat op verhaal te komen door wat te eten en veel te drinken. Het viel des te meer op, omdat er tevens exemplaren waren die al volop zongen.

Na de aankomst in Nederland wordt er al vlug overgegaan tot het bemachtigen van een partner. Het voorjaar staat in de vogelwereld bekend als dé baltstijd. De Tjiftjaf mag dan een onopvallende vogel zijn, hij baltst er echter niet minder om.

De volgende waarneming dateert uit april 1983 en is gedaan op een kerkhof in Eindhoven. Iedereen kent wel het "bibberen" met de vleugels als onderdeel van het paringsritueel bij bijvoorbeeld de mezen.

Het paringsritueel van de Tjiftjaf begint als het ♀ gedurende enkele minuten bibberend op een tak zit. Het ♂ nadert hierop het ♀ op rustige wijze. Het ♂ kan dat gebibber echter niet lang weerstaan en gaat op het ♀ zitten om gedurende 1 á 2 seconden te copuleren. Hierna vliegt het ♂ in glijvlucht weg, denk hier aan de baltsvlucht van de Graspieper. Onderwijl roept hij op een zeer blije toon "tjiftjaf", te vertalen als : 't was lekker, dank je ! Het ♀ had er blijkbaar nog niet genoeg van en ging al bibberend achter het ♂ aan. We zijn weer enkele Tjiftjaffen rijker.

Literatuur :

1. Daalder, R. (1979) : Fenelogielijst 1979. ; 't Vogelaartje 4 : 12
2. Daalder, R. (1981) : Fenelogielijst 1980. ; Vogels 1 : 38
3. Fitter, R.S.R., H. Heinzel, J.L.F. Parslow (1973) :
Elseviers gids van de Europese vogels



"VOOR U GELEZEN"

JAN WOUTERS

In Bird Study van maart 1984 staat een artikel over de stand van de Slechtvalk in het Verenigd Koninkrijk in 1981. Daar blijkt uit dat de broedpopulatie de inzinking van de zestiger jaren te boven is gekomen en zich flink heeft hersteld. Het aantal paren, 768, ligt op 90% van de geschatte gemiddelde broedpopulatie in de jaren '30. Het herstel is niet overal even sterk. Zo is in de kustgebieden van zuidwest Engeland, Yorkshire en oost Schotland pesticide verontreiniging waarschijnlijk de oorzaak dat er geen herkolonisatie of succesvol broeden is opgetreden. Het broedsucces lag in 1981 aan de lage kant, waarschijnlijk ten gevolge van het slechte weer. Slechts de helft van de territoriale paren bracht jongen groot, gemiddeld 2,19 jongen per succesvol paar.

Dan een stuk over de steentjes die vogels in hun maag hebben. Bij Graspiepers die voor studiedoeleinden geschoten werden, is de maaginhoud bekeken op de aanwezigheid van steentjes.

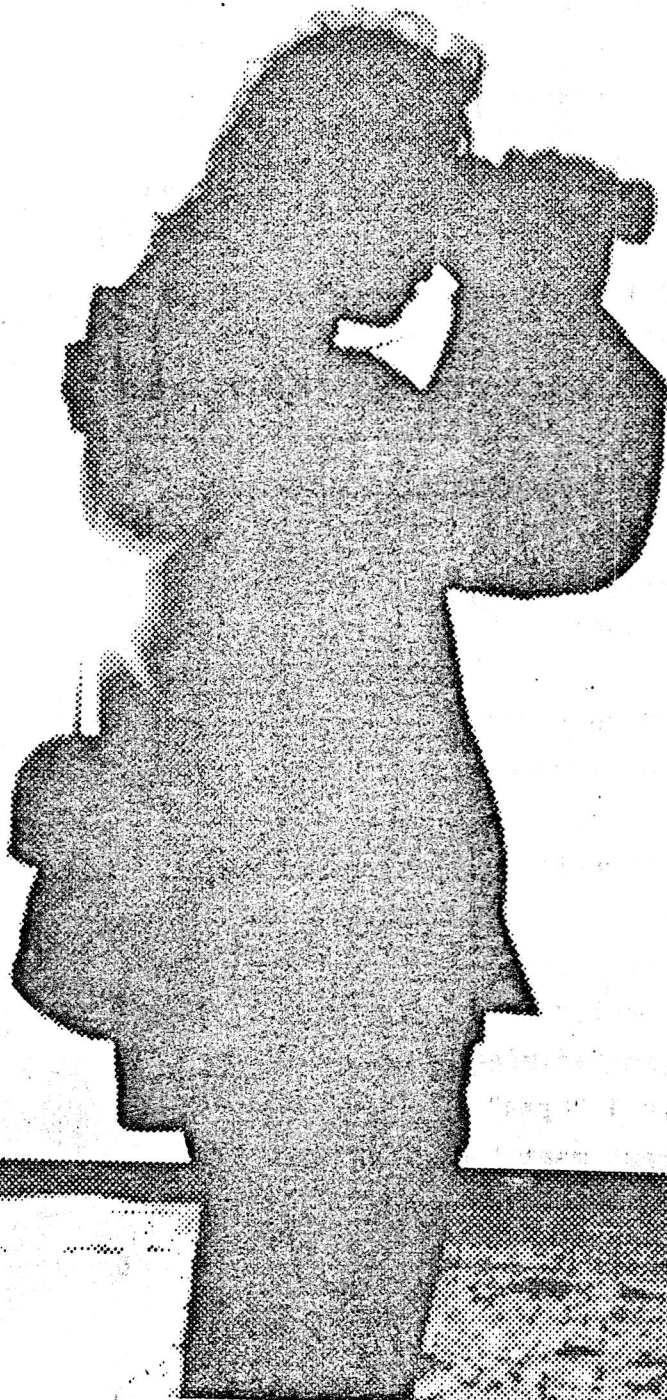
Bij 79% van de juveniele en 33% van de adulte vogels werd een of meer maagsteentjes aangetroffen. Vaak wordt als functie van die steentjes het fijnmalen van het voedsel in de maag genoemd, maar dan is het niet te verklaren waarom lang niet alle vogels steentjes hebben. Een andere functie kan zijn het opnemen van sporenelementen. Zo worden ook botfragmenten en slakkeschelpen opgepikt, die veel kalk bevatten. Dan is het ook verklaarbaar waarom jonge vogels die nog veel bouwstoffen nodig hebben voor de opbouw van hun skelet vaker steentjes in hun maag hebben dan oude vogels.

Ook staat er een studie in naar de territoria van Roodborstjes buiten het broedseizoen. Van september tot en met mei werd in een studiegebied iets ten noorden van Antwerpen twee keer per week de Roodborstenpopulatie geteld en op een kaart ingetekend. De helft van de individuen was door kleurringen individueel herkenbaar. Er waren territoria die geheel in bos lagen en andere die gedeeltelijk ook aangrenzende tuinen omvatten. Het aantal territoriumhoudende Roodborsten nam af vanaf oktober van 17 tot 2 eind december. De vogels met bosterritoria verdwenen eerder en sneller dan de bezitters van tuinterritoria. De 2 overgebleven Roodborsten in december zaten ook in tuinterritoria. Begin maart werden weer 8 Roodborstjes waargenomen, waarvan er 2 een bosterritorium hadden. Na maart kwamen er nog 6 territoria bij waarvan 5 in het bos. Uit deze waarnemingen mag men concluderen dat de bos-Roodborsten hoofdzakelijk trekvogels zijn en de tuin-Roodborsten hoofdzakelijk standvogels.

Verder staat er nog een bijdrage in over de Cetti's Zanger. Daar blijkt uit dat er bij deze soort een voor zangertjes ongewoon groot grootteverschil bestaat tussen de sexen. Mannetjes hebben een +12% langere vleugel en zijn +29% zwaarder dan vrouwtjes. Dit zou samen kunnen hangen met het voortplantingsgedrag, waarbij polygynie regel schijnt te zijn, dat wil zeggen dat een mannetje meerdere vrouwtjes heeft.

j.w.

Vogelwaarnemingen in de Kempen



SEIZOEN 1984

**Verzameld door
Henk Hendriks**

BIJZONDERE WAARNEMINGEN IN DE KEMPEN, SEIZOEN 1984.

- HENK HENDRIKS -

Dit overzicht omvat soorten die in opvallende aantallen werden gezien, soorten die in het binnenland vrij zelden worden waargenomen, soorten die sowieso zeldzaam zijn alsmede enkele broedvogelsoorten.

Geoorde Fuut.- Op 22 april werden 30 exx. op het Goor en Flaes geteld.

Dit jaar wederom 14 geslaagde en 1 mislukt broedgeval.

- 5 mei 2 exx. in de Kokmeeuwenkolonie te Budel-Dorplein.
- 16 juni 2 exx. Lansard.- 31 juni 1 ex. Soerendonk.
- 12 aug. 2 exx. Grootven, Strabrecht.
- 18 sept. 2 exx. Valkenswaardse Visvijvers.

Dodaars.- Op 10 april minimaal 15 exx. Beuven.

Aalscholver.- 8 maart 8 exx. Keijenhurk.

- 31 maart 52 exx. boven het Grafven, Strabrecht. (n.n.w. richting)
- 8 april 1 ex. Beuven.
- 18 april 3 exx. "De Hoort" en 1 ex. Ringselven, Budel.
- 1 juli 1 ex. boven Hapert.
- 28 juli 1 ex. Soerendonk.
- 2 sept. 1 ex. Ekkersweijer.
- 4 sept. 4 exx. Valkenswaardse Visvijvers,
- 6 sept. 1 ex. Landschotse Heide.
- 13 sept. 1 ex. Berkven.
- 26 sept. 63 exx. boven Geldrop (Zuidwest. ri.)
- 26 okt. maar liefst 86 exx. boven de Strabrechtse Heide.
- 28 okt. 7 exx. Beuven.
- 15 nov. 60-65 exx. boven Strabrecht.

Grote Zilverreiger.- Op 28 jan. 1 ex. Bergeijkse Visvijvers.

Kwak.- Op 30 dec. 1 adult ex. zittend in een boom vlakbij de visvijver van Hanevoet. Zie verder "Vogelvaria" in dit nummer.

Lepelaar.- Op 17 okt. 1 ex. laag over Steensel doortrekkend in zuidelijke richting.

Ooievaar. - 14 april 1 ex. op weilanden bij Collse Zegge.
- 22 aug. 2 exx. cirkelend boven Eindhoven.
- 20 aug. maar liefst 6 exx. op de kerk van Eersel.

Grauwe Gans. - 21 april 16 exx. Budel. 1 paar met 4 pulli.
- 22 mei 12 exx. hier. 2 paren met 4 en 1 pulli.

Kolgans. - Op 29 dec. 1 ex. Soerendonk.

Brandgans. - 4 febr. 1 ex. B. Dorplein.
- 22 april 2 exx. Flaes.
- 22 sept. 1 ex. B. Dorplein en 1 ex. Soerendonk.
- 30 sept. 1 ex. Soerendonk.
- 8 okt. 1 ex. Grafven, Strabrecht.

Bergeend. - 31 jan. 1 ex. Beuven.
- 5 febr. 5 exx. Beuven.
- 23 maart 4 exx. Cartier.
- 1 juni 4 exx "De Utrecht.". Dit jaar hier 4 broedgevallen vastgesteld.
- 18 juni 10 ad. Hazekolk.
- 3 sept. 2 exx. Landschotse Heide.
- 18 okt. 2 ad. en 1 juv. Kronven, Landschot.
- 9 nov. 9 exx. Beuven.

Witoogeend. - 8 maart 1 mann. Flaes.

Smient. - 16 jan. 7 exx. Soerendonk.
- 18 maart 6 exx. Soerendonk.
- 17 sept. 2 exx. Valkenswaardse Visvijvers.
- 17 sept. 4 exx. Cartier.
- 9 nov. 3 exx. en 21 nov. 4 exx. Beuven.

Pijlstaart. - 31 maart 2 mann. en 3 vr. Soerendonk.
- 15 april man. en vr. Beuven.

Krakeend. - 21 nov. 75-80 exx. Beuven.

Zomertaling. - 10 febr. man. zandvanger Hanevoet. een zeer vroege waarneming.
- 8 april 2 mann. en 1 vr. Beuven.
- 15 april 4 mann. en 2 vr. Beuven.
- 21 april 6 mann. en 2 vr. Soerendonk.

- 23 mei 2 mann. Soerendonk.
- 1 juni 1 man. Goorven.
- 16 juni 1 man. Beuven.

Grote Zaagbek. - 21 jan. 1 vr. Hanevoet, Eindhoven.
 - 5 en 10 febr. 1 vr. Beuven.
 - 4 maart 1 vr. Flaes.
 - 16 okt. 1 vr. Ekkersrijt.
 - 15 nov. 1 man. Beuven.
 - 13 dec. 1 vr. Beuven.

Brilduiker. Grootste groepen werden op de volgende data en plaatsen gezien:
 - 9 dec. 1 man. en 7 vr. E-3 strand Eersel.
 - 8 jan. 6 exx. Lansard.
 - 10 febr. 15 exx. Beuven.

Visarend. - 15 april 1 ex. Strabrecht. - 25 april 1 ex. Cartierheide.
 - 18 aug. 1 ex. t.p. B. Dorplein. - 26 aug. hier ook 1 ex.
 - 4 sept. 1 ex. Valkenswaardse Visvijvers.
 - 18 sept. 1 ex. Beuven.
 - 28 sept. 1 ex. Strabrecht.
 - 3 en 28 okt. 1 ex. Strabrecht.
 - Op 17 sept. vlogen er zelfs 2 exx. bij B. Dorplein rond.

Nonnetje. - Gedurende de maand jan. en febr. waren er geregeld 1-4 exx. (vr) aanwezig op de Dommel Hulsterbroek. Geldrop. Op 18 febr. 4 exx.
 - 16 jan. 1 vr. Soerendonk.
 - 4 dec. 1 vr. en 13 dec. 2 vr. op het Beuven.

Rode Wouw. - 14 april 1 ex. Lansard.
 - 25 april 1 ex. Cartier.
 - 16 juni 1 juv. ex. Wintelreven.
 - 18 aug. 1 ex. t.p. Budel-Dorplein.
 - 4 sept. 1 ex. Soerendonk. Op 23 sept. hier nog een ex.
 - 24 okt. 1 ex. Strabrecht.
 - 9 nov. 1 adult ex. Strabrecht. (z. west. ri.)

Zwarte Wouw. - 1 april 1 ex. Beleven.
 - 14 april 1 ex. Wintelreven.
 - 15 april 1 ex. Beuven.
 - 5 mei 1 ex. "De Utrecht".
 - 7 mei 1 ex. Grote Aard, Veldhoven.
 - 22 mei 1 ex. laag doortrekkend n.o., Soerendonk.

Dit jaar alleen voorjaarswaarnemingen. - 27 mei 1 ad. ex. Strabrecht.

Wespendief. - 18 april 2 exx. Strabrecht.

- 26 juli 1 ex. Eindhoven.
- 6 aug. 1 ex. Hapert.
- 7 aug. 1 ex. Leende.
- 19 aug. 1 ex. Wintelre.
- 18 aug. 3 exx. doortrekkend Budel-Dorplein.
- 7 sept. 1 ex. B. Dorplein.
- 17 sept. 1 ex. Eindhoven.
- 19 en 22 sept. 1 ex. Strabrecht.

Buizerd. Dit najaar werden er op Strabrecht grote aantallen buizerden op trek waargenomen. (Van Happen, Blauwe Klauwier jaargang 10. nr 5)
Topdagen waren 24 okt. 43 exx.
28 okt. 62 exx.

Bruine Kiekendief. - 18 april 7 exx. Budel-Dorplein.

Grauwe Kiekendief. Slechts 1 waarneming dit jaar.
- 22 sept. 1 juv. ex. Strabrecht.

Smelleken. - 17 en 29 sept. 1 vr. Cartier.
- 30 okt. 1 vr. Strabrecht.
- 2 nov. 1 ex. Strabrecht.
- 7 nov. 1 man. Cartier.
- 10 nov. 1 ex. B. Dorplein.
- 15 nov. 1 man. Strabrecht.
- 26 jan. 1 ex. Someren.

Steppenarend. - 10 jan. tot 7 febr. zwierf er een tweede of derde-jaars vogel rond in de buurt van Someren, meestal in de omgeving van het buurtschap De Hutten. Dit was het tweede geval voor Nederland. Het eerste geval dateert van 8 mei 1967 te Biervliet. Vreemd is dat een Steppenarend die in de zomer van 1977 op de Groote Heide te Leende is gevangen en geringd blijkbaar niet op de lijst staat.

Roodpootvalk. - 9 mei man. en vr. Strabrecht.
- 25-29 mei 2 volwassen man. op de Strabrechtse Heide.

Slechtvalk. - Op 15 april 1 adult ex. Beuven.

Korhoen. - In april 1 man. en 2 vr. Strabrecht.

- 29 febr. 5 man. en 8 vr. Landschotse Heide.
- 10 maart 2 man. en 7 vr, ontginningsweg, Landschot.
- 3 april man. en 3 vr. Cartier.

Kraanvogel. - Slechts 1 voorjaarswaarneming en wel 17 mei 3 exx. in noord-oostelijke richting, Bergeijk.

In het najaar kwam de trek weer redelijk laat opgang in de tweede helft van november.

- Op 12 nov. vertrokken ong. 100 exx. van hun slaappleats op de Strabrechtse Heide. s'Middags vielen hier 6 en 22 exx. binnen.
- 14 nov. 12 exx. Strabrecht en 71 en 8 exx. B. Dorplein.
- 15 nov. 4 exx. manege Geldrop.
- 16 nov. 24 exx. Collse Zegge en 28 en 8 exx. Strabrecht.
- 18 nov. 3 exx. Strabrecht.
- 15 dec. 4 exx. west boven het Hulsterbroek, Geldrop.

Kwartelkoning. - Op 3 aug. werd 1 ex. opgestoten bij Acht.

Dit is een zeer zeldzame waarneming. Er is mij van de laatste 35 jaar geen waarneming bekend. Voor 1950 zou de soort nog in de Kempen bij Netersel en Waalre gebroed hebben.

Porseleinhoen. Het is in Nederland het afgelopen jaar een zeer goed jaar voor deze soort geweest. Dit i.v.m. de gunstige waterstand. Het is jammer dat in ons werkgebied niet alle geschikte terreinen onderzocht zijn. Dit zou misschien ook leuke resultaten hebben opgeleverd.

- begin april 1 roepend ex. Soerendonk.
- 17 april en 27 mei 1 roepend ex. Collse Zegge.
- 21 april 2 exx. hier.
- 18 april 1 roepend ex. De Hoort, Budel.

Scholekster. - 25 maart 24 exx. B. Dorplein en 26 exx. Landschotse Heide,
 - 7 april 36 exx. Landschotse Heide.
 - 13 april 20 exx. Soerendonk en 36 exx. B. Dorplein.

Goudplevier. - 23 maart 20 exx. omgeving Lansard.
 - 31 maart 10 exx. n.o.ri. Collse Zegge.
 - 14 april 10 exx. Lansard.
 - 23 april 3 exx. B. Dorplein. Deze dag 1 ex. Eersel
 - 8 nov. 2 exx. Reusel.
 - 15 nov. 6 exx. Kranenmeer, Strabrecht.
 - 22 nov. 1 ex. overvliegend Cartierheide.

Kleine Plevier. - 1 zeker, misschien 2 broedgevallen B. Dorplein.
- 13 april 2 exx. Acht bij Steenfabriek.
- 15 april 1 ex. overvliegend Collse Zegge.
- 5 mei 6 exx. Ploegstraat.

Bontbekplevier. - 16 april 2 exx. visvijvers Bergeijk.
- 13 mei 1 ex. B. Dorplein.
- 28 juli hier ook 1 ex.

Bonte Strandloper. - 7 april 1 ex. tussen Kieviten bij Goorven.
- 26 aug. 2 exx. B. Dorplein.
- 2 sept. 2 exx. Withollandven.
- 7 sept. 4 exx. B. Dorplein.
- 22 sept. 2 exx. Soerendonk.
- 25 maart 2 exx. B. Dorplein.

Kleine Strandloper. - 25 maart 1 ex. B. Dorplein.
- 7 sept. 3 exx. B. Dorplein.

Kanoetstrandloper. = 7 sept. 2 exx. B. Dorplein.

Zwarte Ruiter. - 21 april 15 exx. B. Dorplein.
- 3 sept. 10 exx. Landschotse Heide.

Oeverloper. - Op 28 april maar liefst 11 exx. Ploegstraat, Acht.

Bosruiter. - 19 aug. 8 exx. Landschotse Heide.

Kemphaan. - 21 april 16 exx. op baltsplaats bij Budel.
- 23 april hier ongeveer 50 exx.
- 27 april 15 exx. Scheidingsven, Strabrecht.
- 24-27 april 1 man. Ploegstraat, Acht.

Regenwulp. - Behalve op de vaste pleister en doortrekplaats bij de Keijenhurk werden Regenwulpen op de volgende plaatsen gezien:
- 21 april 2 exx. B. Dorplein.
- 24 april 13 exx. Biezengorzen.
- 25 april 1 ex. Cartier.
- 27 april 26 exx. Landschotse Heide en 3 exx. op het Scheidingsven, Strabrecht.
- 2 mei 4 exx. B. Dorplein.
- 12 mei 1 ex. Welschap.

Grutto. - Op 31 maart 52 exx. Soerendonk.

Rosse Grutto. - Gedurende de maand april werd er telkens 1 ex. en op 23 april zelfs 2 exx. gezien bij B. Dorplein.
- 7 sept. hier ook 2 exx.

Kleine/Kleinste Jager. - eind aug. 1 ex. B. Dorplein.

Zwartkopmeeuw. - 13 april 4 adulte en 23 april 3 adulte exx. B. Dorplein.
- In de maand april werden telkens 2 adulte exx. op het Goorven gezien.

Dwergmeeuw. - 14 april 3 exx. en 23, 24 april 1 ex. Soerendonk.
- 15 april 2 exx. Beuven.
- 18 april 1 ex. Keijenhurk.
- 5 mei 1 ex. Goorven.

Kleine Mantelmeeuwen. - Ik heb dit jaar alleen waarnemingen uit B. Dorplein binnengekregen.

Visdief. - Er zijn dit jaar maximaal 6 exx. gezien bij B. Dorplein, dus hier max. 3 broedparen.
- 22 april 1 ex. Goorven.
- 8 juli 1 ex. Beuven.

Dwergstern. - 26 mei 1 ex. Withollandven.
Dit is in de Kempen een zeer zeldzame waarneming.

IJsvogel. - 14 nov. tot 7 exx. op een slaappleats bij De Hoort, B. Dorplein.

Hop. - 16 april 1 ex. Hulsterbroek, Geldrop.
- 23 april 1 ex. centrum van Esbeek. Dit ex. kon gevolgd worden tot de houtvesterij bij Landgoed De Utrecht.

Kleine Bonte Specht. Omdat van aantallen en verspreiding van deze soort in de Kempen nog vrij weinig bekend is zou ik iedereen willen verzoeken om volgend jaar alle waarnemingen van deze soort aan mij door te willen geven.
- 29 febr. 1 ex. visvijvers Valkenswaard.
- 22 jan. 1 ex. Malpie.

In april 1 paartje geobserveerd, parend kasteelbos Heeze.

In mei en juni enkele malen waargenomen in de Collse Zegge langs de Kleine Dommel.

- 26 nov. 1 ex. Strabrecht.

Draaihals. - Dit jaar 1 waarneming en wel 28 april 1 ex. viadukt Ekkersrijt.

Waterpieper. - Dit jaar geregeld 10-15 exx. op slaapplaats, Hulsterbroek.

Op 17 febr. werden er maar liefst 40-45 exx. gezien.

- een andere grote groep werd op 11 nov. gezien. 64 exx. bij het Rootven, Strabrecht.

- 23 maart 1 ex. Soerendonk.

- 21 nov. 1 ex. Beuven.

Duinpieper. - Slechts 1 waarneming. 27 april 1 adult ex. Wasven, Strabrecht.

Rouwkwikstaart. - Dit jaar 1 mengbroedgeval te Veldhoven.

- Op 7 sept. 1 vr. Paaldijk, Leenderstrijp.

Noordse Gele Kwikstaart. - 18 april 1 man. op weiland bij B. Dorplein.

Grote Gele Kwikstaart. - Van half nov. tot half dec. werden min. 10 exx.

midden in de stad Eindhoven gezien. Eenmaal zat zelfs 1 ex. op het dak van V. en D.

Klapekster. In de tweede helft van oktober verbleven minimaal 5 exx. op de Strabrechtse Heide.

Rietzanger. Deze soort holt niet alleen in Nederland maar ook in ons gebied ontstellend hard achteruit. Van deze soort volgend jaar ook graag alle waarnemingen opsturen.

Op 5 mei 1 zingend ex. Beuven.

Op 15 mei 1 ex. in tuin Reusel.

Snor. Dit jaar slechts 2 zangp. bij B. Dorplein doorgegeven door de vogelaars die regelmatig in het gebied waren.

Sprinkhaanrietzanger. - 15 april 1 zangpost Beuven.

- Tweede helft april en eerste helft mei 1 zangpost in het Hulsterbroek, Geldrop.

- 6 mei 1 zangpost Collse Zegge.

Bonte Vliegenvanger. - 4 broedgevallen, Koningshof, Veldhoven.
- 27 april 1 vr. Manege Geldrop.
- 1 mei 1 ex. Nat. Lab.
- 2 en 3 mei 1 paartje Hulsterbroek.
- 14 sept. 1 ex. Hulsterbroek.

Beflijster. - 14 april 1 vr. Hulsterbroek, Geldrop.
- 16 april 1 man. Lansard.
- 5 mei 1 man. achter Beuven.

Waterspreeuw. - Van 14 tot en met 20 febr. hield zich 1 ex. op langs de Grote Beerse tussen Casteren en Westelbeers. Het betrof hier de noordelijke ondersoort. Dit is de vierde waarneming voor de Kempen. - 19 nov. - 1 dec. 1 ex. Middelbeers (1952).
- 15 nov. - 29 nov. 1 ex. Eindhoven (1964).
- 20 nov. - 28 nov. 1 ex. tussen Opwettense en Collse watermolen (1976).

Ortolaan. - 18 aug. 1 man. De Pals, Hapert.

Putter. - 10 febr. 2 exx. Hulsterbroek.
- 27 mei 1 zingend man. Reusel.
- 28 okt. 8 exx. Strabrecht.
- 31 okt. 11 exx. Soerendonk.

Goudvink. - In januari regelmatig 1 tot 2 exx. Hulsterbroek.
- 21 febr. 2 vr. Eindhoven.
- 26 febr. 1 paartje Hulsterbroek.
- 2 nov. 1 vr. Beuven.

Appelvink. - 24 april 2 exx. Kasteelbos Heeze.

Barmsijs. - 15 jan. 1 ex. Beuven.
- 30 okt. 3 exx. Goorven.
- 1 nov. 1 ex. Meerveldhoven.
- 3 nov. 5 exx. Beuven.
- 4 nov. ong. 10 exx. Grote Cirkel, Reusel.

Kruisbek. - 8 jan. 35 exx. Welschapse Dijk.
- 9 jan. 13 exx. Cartier.
- 21 jan. 10 exx. Hapert.

- 12 febr. 2 exx. Grote Cirkel, Reusel.
- 12 maart 2 exx. Hapert.
- 18 maart 2 exx. Pannegoor.
- 30 maart 2 exx. Cartierhei.
- 14 april 1 paar Strabrecht.
- 15 mei 1 vr. Visvijvers Valkenswaard.

Baardmannelje. In de maand nov. werden regelmatig enkele exx. achter het Beuven gezien. Op 3 nov. hier 4 exx.

Cetti's Zanger. - Op 11 november 1 ex. volop zingend visvijvers Valkenswaard.

De eerste waarneming van deze soort in Nederland was een ringvangst in 1968 te Budel. (Tezeira 1979). In 1977 werden ong. 60 zangterritoria in Nederland vastgesteld. Na de strenge winter van 1979 bleken alleen in de Biesbosch enkele exx. deze overleefd te hebben. Na 1979 is dit bij mijn weten weer de eerste waarneming in de Kempen van de Cetti Zanger.

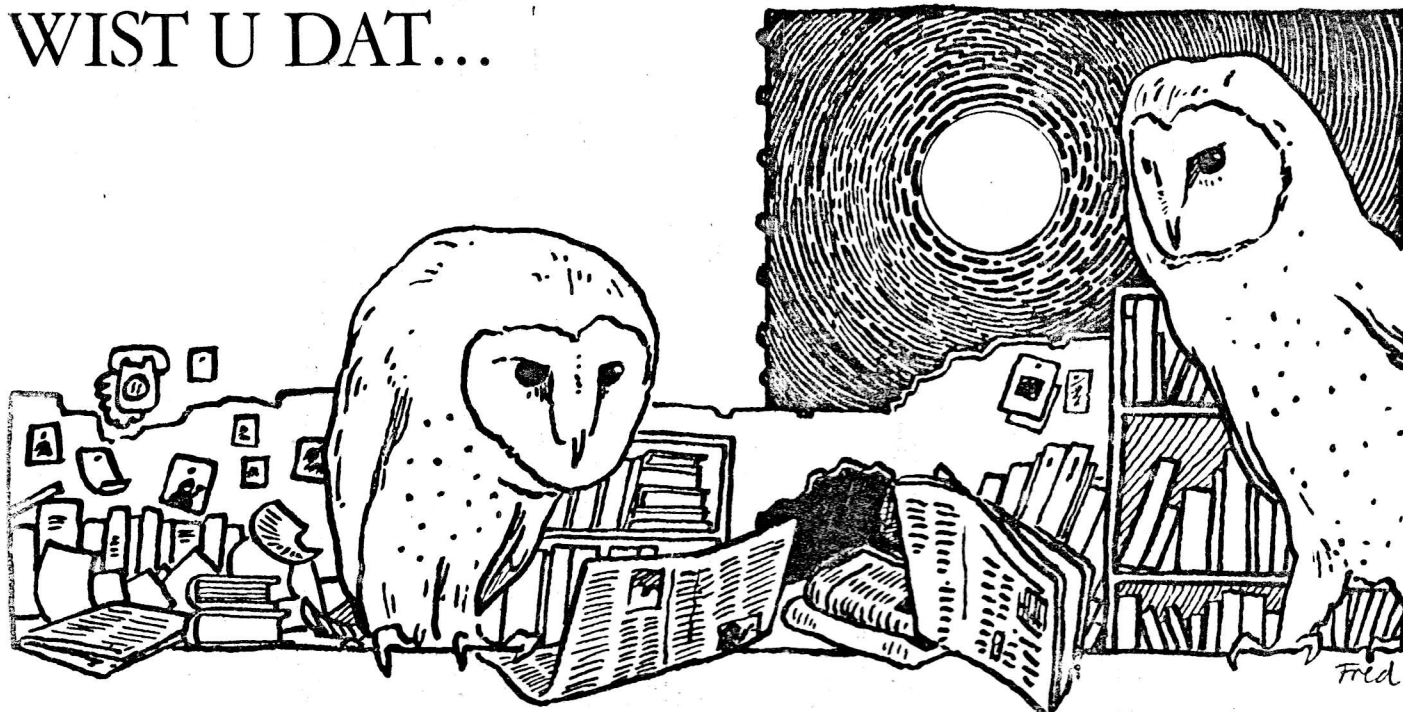
In 1977 werd er op 22 okt. ook een zingend ex. gehoord bij de visvijvers te Valkenswaard. Datzelfde jaar ook 1 ex. bij de Hoort, B. Dorplein op 1 maart, en op 26 dec. 1 ex. langs de Witte Loop, Strabrecht.

In 1978 werd er op 4 maart nog 1 ex. gehoord te Budel Dorplein.

Rest mij nog iedereen te bedanken die door het inzenden van hun waarnemingen dit overzicht mogelijk maakten. Ernest van Asseldonk - Marco Bakermans - Jacques Bos - Martin van den Broek - Ruud Bouwman - Rob Bouwman - Jeroen Cornelissen - Piet van Happen - Frans Hendriks - Henk Munsters - Frank Neijts Lex Peeters, Jan Wouters en Dimitri van Montfoort.

Tot volgend jaar

WIST U DAT...



- De jaarvergadering weer prima is verlopen,
- Grote Burgemeester Peer en z'n team alles prima in de hand hielde (behalve dan de Kippenbouten.....)
- Jos Smit uitgeroepen is als beste kok(-meeuw) van de V.W.G.
- De spelletjes van ut auw volk door het jong volk met overgave zijn gespeeld.
- Ad van Poppel vroeger veel met z'n stokpaardje heeft gespeeld.
- Dit aan het kussengevecht wel te merken was.
- Rinus manders = V.W.G"De Peel".
- Hij daarom alle spelletjes 6 x heeft moeten doen.
- Velen het kippevel kregen van "De Winterkoning".
- Pierre Boudewijns sinds de jaarvergadering geen slagroomtaart meer kan zien.
- De punkband haar contract kwijt is
- "Wij moeten langs deze beken gaan" een tophit is binnen de V.W.G.
- Dit bij de laatste bekentelling eigenlijk niet zo te merken was.
- Geert Sanders en Harrie de Louveren + partners volgend jaar strijden om het snelste danspaar van de V.W.G.
- Fred Geven de eerste mens (homosapiens) is, die door een vogel is afgericht.
- W.Jacobs de historicus van de V.W.G. is.
- Pieter Wouters het weer niet mee had met z'n simultaantelling.
- er een gezegde bestaat: "Van een kale kikker kun je geen veren plukken".
- Het verdacht is dat de penningmeester aan Kikker-onderzoek doet.

Ennnn WIST U DAT...

- Ernest van Asseldonk een Brilduiker zwemles heeft gegeven.
- dit gepaard ging met gevaar voor eigen leven.
- een dag later in de krant stond: "Lansard mid-winter bezocht door nudist".
- Piet Spoorenberg in Wageningen zijn bul heeft behaald.
- Er in de Paardenstal (Kasteel Geldrop) 'n tentoonstelling is over vogels.
- die iedere zondag open is (gratis) tussen 14.00 u. en 17.00 uur.
- Men zich nog kan inschrijven voor de P.P.D. - weekenden.
- Het S.O.V. een kersverse secretaris zoekt als vervanging voor die ouwe Tommaat.
- Gegadigden zich in verbinding kunnen stellen met Dhr. T.R. Heynen, verbonden aan de Provinciale planologische dienst van de provincie Noord-Brabant.
- er tussen 13 en 18 april weer een Kempische watervogeltelling is.
- iedereen opgeroepen wordt daar aan mee te doen.
- deelname beloond wordt
- er vorig jaar immers in totaal 130 vogelsoorten werden gezien!

FENOLOGIE 1984

Door Pierre Boudewijns.

De medewerking aan de voorjaarsfenologie was het vorige jaar gering. Maar negen personen hebben de fenologielijst ingevuld en opgestuurd. Uit deze gegevens heb ik toch een overzicht gemaakt.

Bij deze hoop ik dat er dit jaar meer animo is en dat de fenologielijsten zo volledig mogelijk worden ingevuld.

Medewerkers:

- Henk Munsters	H.M.	Lex Peeters	L.P.		
- Willem Veenhuizen	W.V.	Ernest v. Asseldonk	Eva		
- Jan Wouters	J.W.	Jan Tops	J.T.		
- Geert Sanders	G.S.	Henk Hendriks	H.H.	Jan Wouters	J.W.

Hierbij wil ik alle inzenders Hartelijk danken.

Soort:	1ste, resp. 2de Waarneming in de Kempen;	Plaats
Geoorde Fuut	25-03- 1 ex. L.P. 27-03- 1 ex. L.P.	Goorven "
Zomertaling	08-04- 3 ex. H.H. 15-04- 6 ex. H.H. 15-04- 6 ex. Eva 15-04- 3 ex. L.P.	Beuven " idem Soerendonk
Bruine Kiekendief	23-03- 5 ex. H.H. 07-04- 1 ex. L.P.	Budeldorplein Goorven
Boomvalk	07-04- 2 ex. G.S. 14-04- 1 ex. H.M.	Hoogeloon Budeldorplein
Scholekster	06-03- 1 ex. G.S. 08-03- 3 ex. L.P.	Kromven Keyenhurk
Bontbekplevier	13-05- 1 ex. H.H.	Soerendonk
Kleine Plevier	13-04- 2 ex. Eva. idem	Steenfabriek Acht Eckersweyer
Regenwulp	07-04- 2 ex. L.P. 07-04- 1 ex. L.P.	Spreeuwelse heide Landschotse heide
Grutto	06-03- 30 G.S. 07-03- 17 J.W.	Keyenhurk Spreeuwelse heide
Zwarte Ruiter	07-04- 1 ex L.P. 18-04- 1 ex. L.P.	Landschotse heide Budeldorplein
Tureluur	23-03- 1 ex. Eva 25-03- 2 ex. H.H.	Wintelreven Budeldorplein
Groenpootruiter	14-04- 4 ex. L.P. 15-04- 2 ex. L.P.	Landschotse heide Valkenswaardse Visv.
Bosruiter	20-04- 1 ex. L.P. 29-04- 2 ex. Eva	" Steenfabriek Acht
Oeverloper	15-04- 1 ex. L.P. 18-04- 1 ex. Eva	Hanevoet Wilh. Kanaal Welschap
Kemphaan	23-04- 50 Eva 24-04- 1 ex. Eva	Budeldorplein Ploegstraat Best

Zwarte Stern	14-04- 3 ex. H.M.	Soerendonk
	15-04- 6 ex. L.P.	"
	15-04- 1 ex. H.H. Eva	Beuven
Tortelduif	17-04- 1 ex. G.S.	Reuselse Moeren
	20-04- 2 ex. J.W.	Reusel
Koekoek	14-04- 1 ex. H.M.	Beuven
	15-04- 1 ex. G.S.	Koebosch Hoogeloon
	15-04- 1 ex. Eva.	Strabrecht
Gierzwaluw	26-04- 1 ex. Eva	Eindhoven
	29-04- 1 ex. Eva	"
Boomleeuwerik	07-03- 1 ex. H.H.	Hulsterbroek
	12-03- 2 ex. L.P.	Cartierheide
	12-03- 3 ex. L.P.	Kroonvense heide Reusel
	12-03- 2 ex. G.S.	Boswachterij Hapert
Boerenzwaluw	25-03- 1 ex. L.P.	Keyenhurk
	30-03- 1 ex. Eva.	Lansard
Huiszwaluw	15-04- 2 ex. L.P.	Borkel & Schaft
	17-04- 2 ex. L.P.	Bladel
Wielewaal	06-05- 1 ex. H.H.	Colsche Zegge
	08-05- 3 ex. H.H.	Geldrop
Oeverzwaluw	13-04- 2 ex. L.P.	Valkenswaardse Vis,
	15-04- 3 ex. L.P.	Soerendonk
Tapuit	13-04- 1 ex. H.M.	Veldhoven
	14-04- 1 ex. H.M.	Strabrecht
	14-04- 3 ex. Eva	Lansard
Roodborsttapuit	22-03- 1 ex. Eva	Eindhoven-noord
	23-03- 1 ex. Eva	Lansard
Paapje	15-04- 1 ex. H.H.	Strabrecht
	18-04- 1 ex. L.P.	Budeldorplein
Gekr. Roodstaart	17-04- 3 ex. L.P.	Cartierheide
	18-04- 1 ex. L.P.	Budeldorplein
	18-04- 1 ex. Eva	Industrieterrein Ekkersr.
Zwarte Roodstaart	27-03- 2 ex. H.M.	NAt. Lab. Waalre
	31-03- 1 ex. H.H.	Budeldorplein
	31-03- 1 ex. Eva	Dommel Borkel
Nachtegaal	20-04- 1 ex. G.S.	Visv. Valkenswaard
Blauwborst	17-03- 1 ex. J.T.	Ekkersweyer
	08-04- 2 ex. L.P.	Reuselse Moeren
Sprinkh. Rietz.	15-04- 2 ex. H.H.	Beuven
	15-04- 1 ex. Eva	"
Kleine Karekiet	15-04- 1 ex. Eva	"
	02-05- 2 ex, H.H.	Budeldorplein
Bosrietzanger	17-05- 2 ex. H.M.	Zandvanger Hanevoet
	18-05- 1 ex. H.H.	Hulsterbroek
Spotvogel	31-04- 1 ex. H.H.	"
	08-05- 1 ex. J.W.	Reusel
Tuinfluitier	30-04- 1 ex. G.S.	Koebosch Hoogeloon
	30-04- 1 ex. Eva.	T.H. Eindhoven

Zwartkop	10-04- 3 ex. H.H.	Hulsterbroek
	14-04- 1 ex. H.M.	Tothemse dreef Tivolie
	14-04- 1 ex. J.W.	Reusel
Grasmus	16-04- 1 ex. H.H.	Hulsterbroek
	18-04- 2 ex. H.H.	Geldrop
Braamsluiper	25-04- '1 ex. EvA.	Gestel
	30-04- 1 ex. EvA.	Woensel
TjifTjaf	24-03- 1 ex. J.W.	Reusel
	25-03- 2 ex. L.P.	Casterse Molen Bladel
Fitis	06-04- 1 ex. H.M.	Dommel Hanevoet
	08-04- 2 ex. L.P.	Goorven
Fluiter	05-05- 2 ex. L.P.	Goorven
	19-05- 5 ex. H.M.	Huhertusbossen Heeze
Vuurgoudhaantje	05-01- 2 ex. EvA	Ekkersweyer
	14-04- 1 ex. H.G.	Heezerbos
Grauwe Vlieg.	05-05- 1 ex. J.W.	Reusel
	18-05- 2 ex. H.M.	Soerendonk
Bonte Vliegev.	01-05- 1 ex. H.M.	Nat.Lab Waalre
	01-05- 2 ex. H.H.	Hulsterbroek
	01-05- 1 ex. EvA.	Prinsegracht Eindhoven
Boompieper	14-04- 1 ex. J.W.	Reusel
	29-03- 1 ex. G.S.	Landschot
Gele Kwikstaart	13-04- 3 ex. H.H.	Budel
	13-04- 1 ex. EvA	Ekkersweyer

Pierre Boudewijns.

FENOLOGIE

uitscheuren!

INGEVULD STUREN AAN; PIERRE BOUDEWIJN, bloesstraat 28, 5521 KM EERSEL.

SOORT: 1ste en resp. 2de waarneming in de KEMPEN;
Datum, aantal en plaats invuller.

BIJZONDERHEDEN:
(winterwaarnemingen etc)

GEOORDE FUUT		
ZOMERTALING		
WESPENDIEF		
BRUINE KIEKENDIEF		
BOOMVALK		
KWARTEL		
SCHOLEKSTER		
BONTBEKPLEVIER		
KLEINE PLEVIER		
REGENWULP		
GRUTTO		
ZWARTE RUITER		
TURELUUR		
GROENPOOTRUITER		
BOSRUITER		
OEVERLOPER		
KEMPHAAN		
ZWARTE STERN		
TORTELDUIF		
KOEKOEK		
NACHTZWALUW		
GIERZWALUW		
BOOMLEEUWERIK		
BOERENZWALUW		

HUISZWALUW		
OEVERZWALUW		
WIELEWAA L		
TAPUIT		
ROOBBORSTTAPUIT		
PAAPJE		
GEKR. ROODSTAART		
ZWARTE. ROODSTAART		
NACHTEGAAL		
BLAUWBORST		
SPRINKHAANRIETZ.		
KLEINE KAREKIET		
BOSRIETZANGER		
SPOTVOGEL		
TUINFLUITER		
ZWARTKOP		
GRASMUS		
BRAAMSLUIPER		
TJIFTJAF		
FITIS		
FLUITER		
VUURGOUDHAANTJE		
GRAUWE VLEGENVANGER		
BONTE VLEGENVANGER		
BOOMPIEPER		
GELE KWIKSTAART		

0 16 1

VOGELREVALIDATIE – CENTRA

IN DE KEMPEN E.O.:

- J.P.H. van Aerts	De Stoutheuvel 170	5632 mv Eindhoven 040 - 423942.
- P.A.J.G. Franssen	Acasiastraat 20	5616 ll Eindhoven 040 - 511587.
- J.F. Mollen	Vinklaan 5	5561 tl Riethoven 04970 - 4025.
- L.J.Th.M. Smulders	Korfvlechterwei 4	5551 sw Valkenswaard 04902 - 12196.

ADRESSEN BESTUURSLEDEN

Maarten Manders	voorzitter	Huygenshof 4,	5505 PN Veldhoven. 040-543644.
Renée Loos	secretaris	Lensheuvel 37,	5541 BA Reusel. 04976-3049.
Geert Sanders	Penningmeester	J.Goossensstr. 33,	5528 BD Hoogeloon. 04978-2139
Willem Veenhuizen	Biol. secretar.	Bussele 32,	5641 PB Eindhoven. 040-826913.
Lex Peeters	Biol. secretar.	Marialaan 26,	5541 CD Reusel. 04976-2271.
Jack Bos	Algemeen lid	Kaneelstraat 7,	5612 LJ Eindhoven. 040-431091.
Marco Bakermans	Algemeen lid	Klaproos 17,	5527 KG Hapert. 04977- 5862.
Bob van de Wijk	Algemeen lid	St. Leonardusstr. 48.	5614 EJ Eindhoven. 040-115651.

INHOUD:

- Pieter Wouters	Pieter sprak met Renée Loos	1
- Jan Wouters	Nestkasten Koningshof 1984.	2
- Willem Veenhuizen	De Huiszwaluw in Eindhoven 1984.	4
- Lex Peeters	Vogelvaria	7
- Jack Bos	Tijdschriften, Hoeveel en waar?	15
- Ernest van Asseldonk	Waarnemingen aan de Tjiftjaf.	17
- Jan Wouters	Voor U gelezen.	20
- Henk Hendriks	Vogelwaarnemingen in de Kempen '84	21
- Piet van Happen & Albert Vrijaldenhoven	Wist U dat.....	32
- Pierre Boudewijns	Fenologie 1984	33